

Cap a Frankfurt Carles Batlle

“El nom de Barcelona és com un mantra”

Carles Batlle opina que les institucions han d'ajudar els autors a traduir les seves obres ● Per: Noemí Bibolas

Quin paper juga l'escriptura teatral en una fira com Frankfurt? Frankfurt representa l'oportunitat de donar a conèixer els nostres textos, siguin del gènere que siguin, a editors estrangers. En el cas del teatre, intentem que arribin a directors i dramaturgs.

¿El sistema editorial alemany, pel que fa al teatre, és molt diferent del nostre?

A Alemanya, la literatura dramàtica s'acostuma a representar abans de publicar-se. Aquí gairebé sempre esperem accedir a la representació del text gràcies a la seva publicació. A Alemanya els mateixos editors són agents teatrals. Compren els drets, fan traduir l'obra i la distribueixen pels teatres. Si l'obra funciona i hi ha interès per representarla, llavors es plantegen de publicar-la. Entenen que la

finalitat del teatre és l'escena. Com a editors, guanyen diners amb els drets de representació i amb l'edició.

Seria un bon model a seguir?

És difícil reproduir esquemes. Tot el sistema teatral és diferent. Hi ha una xarxa important de teatres públics amb capacitat de producció que fa que això sigui possible. Aquí aquesta xarxa no hi és.

¿El seu objectiu, quan escriu, és que el text sigui representat?

La mentalitat ha anat canviant, sobretot a mesura que hem començat a estrenar a fora. Pensem a escala europea. Pensant només en el marc català, la publicació continua sent igual d'important, però de cara a fora és més urgent entrar en contacte amb xarxes de distribució importants, a través de festivals o premis.

Per tant, la traducció és bàsica. Així que escriu una obra i l'estreno, em preocupo perquè es tradueixi per poder-la fer circular. Crec que el millor que poden fer les institucions és ajudar els autors a traduir les seves obres. És la millor manera de garantir que augmenti la presència del teatre català arreu. En aquests moments hi ha un cert interès pel teatre català a Europa i a Occident.

A què respon aquest interès?

Hi ha com una certa idea que el que es fa aquí és interessant. Uns amics americans em deien que només el nom de Barcelona és com un mantra... i tot el que estigui relacionat amb Barcelona suscita interès.

És una moda?

Va començar amb els Jocs Olímpics. Encara vivim de

renda d'aquesta imatge *fashion* de Barcelona. Quan vegin que aquest esperit creatiu que caracteritzava Barcelona ha desaparegut, s'adonaran que el que queda ara és en bona mesura façana. Molta gent interessant ha marxat. La ciutat els expulsa. Arribarà un moment en què la moda haurà quedat *démodé* i Barcelona només serà un destí turístic.

Quina hauria de ser la via ideal de publicació?

S'hauria de trobar un sistema de publicació virtual. Als autors teatrals, el tema dels drets d'edició els preocupa poc. El que els interessa són els drets de representació. Un bon model seria la web del Goethe Institut. Et pots baixar els textos de molts autors alemanys contemporanis traduïts. És la manera de difondre el teatre.



L'aparador Sara Vancells

Obres completes III

Francesc de B. Moll

Editorial Moll
Palma, 2007



Francesc de Borja Moll (Ciutadella, 1903 - Palma, 1991) és una de les figures més eminentes de les lletres i la cultura catalanes del segle XX. Fundador de l'editorial Moll i de l'Obra Cultural Balear, la seva vasta activitat com a home de lletres es desplega en els àmbits de la filologia, la literatura, l'edició, l'ensenyament i l'activisme cultural. També és autor de *Gramàtica Catalana referida especialment a les Illes Balears* i la *Gramàtica Històrica Catalana*. Aquest tercer volum de les seves *Obres completes* aplega els treballs sobre dialectologia i onomàstica tan importants com ara *Els llinatges catalans*, *Estudi fonètic i lexical del dialecte de Ciutadella*, *El parlar de Mallorca*, *Llengua o dialecte?*, *català o mallorquí?*, entre d'altres.

El poder d'escollir o el principi de la responsabilitat

Annie Marquier

Traducció de Laia Castanyer
Sagarmata
Barcelona, 2007



Segons l'autora, l'ésser humà ha oblidat que fa milions d'anys va iniciar un joc. El joc consistia a ignorar momentàniament la seva essència divina. A poc a poc, va deixar de veure les coses tal com eren per crear una realitat a partir d'un sistema de creences, inconscient i incontrotat, segons els punts negatius de la pròpia vida emocional. *El poder d'escollir* aprofundeix en l'arququetip de víctima i planteja com desfer-se de totes aquelles partícules de l'ego que ens impedeixen transcendir. Annie Marquier és directora i fundadora de l'Institut de Desenvolupament de la Persona, al Quebec. El seu domini de les ciències matemàtiques, la música, l'esoterisme i la psicologia transpersonal li ha permès aprofundir en l'estudi de la consciència individual i col·lectiva.

Els conflictes i la pau

Helen Ware (ccordinadora)

Traducció de Vanesa Gómez
Intermón Oxfam
Barcelona, 2007



Dins de la col·lecció d'anàlisi i opinió *Dossiers per entendre el món*, ens arriba aquest assaig que, coordinat per Helen Ware (directora de la International Agency Leadership), ens ofereix articles de Sabina Lautensach, Peter Greener, Deanna Iribarnegaray, Bert Jenkins, Jonathan Makwira, Dylan Matthews i Rebecca Spence. Al món hi ha tanta violència que hem de comprendre les seves causes i trobar la manera d'enfrontar-nos-hi. En aquest llibre es proposen solucions al conflicte partint sempre de la base que el conflicte per si mateix no és dolent, però pot descontrolar-se fàcilment i el que és important és com s'afronta. Una aposta per la cultura de la pau i per un compromís de no-violència explícit que acabi amb la violència estructural.



PERE VIRGILI

Carles Batlle (Barcelona, 1963) pertany a l'anomenada *nova dramaturgia catalana* apareguda als anys 90. Es va donar a conèixer el 1995 amb *Sara i Eleonora*, i tot seguit van venir obres com ara *Combat*, *Suite*, *Oasi* i *Temptació*, totes amb una destacada presència en l'escena internacional. *Combat* (1995) s'ha estrenat a diversos països d'Europa i s'ha publicat en castellà, alemany, anglès i francès; *Suite* (1999) va rebre el premi de la Societat General d'Autors d'Espanya i s'ha publicat en francès i italià; *Oasi* (2001) va rebre el premi Josep Ametller, s'ha publicat en francès i va obtenir el premi a la millor traducció a l'alemany al Festival de Bremen del 2004, i *Temptació*, estrenada el 2004 al Teatre Nacional de Catalunya i al Burgtheater de Viena, ha estat representada també a França i Alemanya i s'ha traduït al castellà, francès i alemany. Segons Carles Batlle, a partir del moment en què els autors catalans estrenen en altres països es produeix un canvi de mentalitat important. Dins el marc català, la publicació del text continua sent important, però de cara a fora la prioritat és entrar en xarxes de distribució importants, via festivals o premis. Batlle és director de l'Obrador, l'espai d'experimentació i creació teatrals de la Sala Beckett de Barcelona. Entre el 1998 i el 2005 va ser membre del consell assessor del TNC. Dramaturg i teòric teatral, director de la revista *Pausa*, Batlle és professor de dramaturgia i literatura dramàtica a l'Institut del Teatre de Barcelona i a la Universitat Autònoma de Barcelona. La seva tesi doctoral sobre el teatre simbolista d'Adrià Gual va guanyar el premi Crítica Serra d'Or 2001. El mes d'octubre pròxim s'estrenarà la seva última obra, *Trànsits*, a la Sala Beckett i amb direcció de Magda Puyo. El text el publicarà Arola en català i Merlin Verlag en alemany.

TRADUCCIONS

Sara i Eleonora
Alzira, Bromera, 1997
Castellà: Sara y Eleonora, Barcelona, revista Escena, 1995

Combat
València, 3i4, 1999
Castellà: Combate y Suite, Madrid, SGAE, 2000; anglès: Nova York, Performing Arts Journal, 2005; alemany: Merlin Verlag, Merlin Theater, 2002; francès: París, Éditions de l'Amandier, 2002

Suite
Barcelona, Proa, 2001
Anglès: traducció inèdita feta amb el suport de la Convenció Teatral Europea, 2000; italià: Florència, Alinea Editrice, 2004

Les veus de Iambu
Barcelona, Edicions 62, 1999
Castellà: Las voces de Yambu, Madrid, ADE, 2001; alemany: (inèdita) Merlin Verlag, 2003

Bizerta 1939
Barcelona, Els Marges, 2002
Castellà: Bizerta 1939, Madrid, Asociación de Autores de Teatro, 2002

Oasi
Barcelona, Edicions 62, 2002
Alemany: Merlin Verlag, 2003; francès: Suite i Oasi, París, Éditions du Laquet, 2003

La pilota i la formiga
Barcelona, Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya, 2003
Castellà: Madrid, AAT, 2004

Temptació
Barcelona, Proa/TNC, 2004
Castellà: Tentación, Madrid, SGAE, 2005; alemany: Merlin Verlag, publicada a Theater der Zeit, 2004; francès: París, Éditions Théâtrales, 2006

Trànsits
Tarragona, Arola, 2007
Alemany: Merlin Verlag, 2007

La mostassa

Ada Castells



No provoquen

Ai, ai, ai, quina por. A mesura que s'acosta la data de revelació de qui anirà a Frankfurt –el 13 de juny–, sembla que l'ambient s'encabrira, però per més que les forces amb interessos polítics *en ignorant la lettre* ho vulguin, això de la literatura no es pot reduir a una batalla futbolera entre els qui escriuen en català i els qui escriuen en castellà.

Qualsevol que es prengui seriosament l'ofici d'escriptor, i sortosament aquí en tenim uns quants en una llengua i en l'altra, sap que l'objectiu és que la seva creació sigui universal. L'opció lingüística no és una opció, sinó el fruit d'una criança, de l'amor per un paisatge, de l'herència literària, la resposta provocada per tot allò que et dona la vida quan neixes i creixes.

Des del primer moment, des d'interessos

partidistes hi ha hagut una tendència a reduir la invitació a Frankfurt a una batalla estúpida entre escriptors. No ho han aconseguit, encara que la gent que no està dins del gremi cregui que aquí hi ha una competència a mort.

És una pena, perquè això només demostra els valors imperants en la nostra societat. Encara que sembli mentida, avançar amb apunyaments és poc propi de la gent que ha triat, amb honestedat, explicar-se el món en paraules. Els qui creiem de debò en la literatura sabem que el veritable camí és treballar, sense gaire soroll ni parafernàlies, en l'obra. Les distincions no estan provocades per la llengua utilitzada sinó pel talent.

Tal com diu una amiga, el que és important no és ser a la foto sinó no ser-hi i que t'hi trobin a faltar.

Els llibres més venuts

10.05.07 - 16.05.07

Amb la col·laboració de les llibreries FNAC, Documenta, Proa Espais, Ona, Laie, Llibreria 22, Catalònia, Casa del Llibre, Robafaves...

Ficció

1	Si menges una llimona sense...	S. Pàmies QUADERNS CREMA
2	El pont dels jueus	M. Gironell COLUMNNA
3	L'església del mar	I. Falcones ROSA DELS VENTS
4	Kafka a la platja	H. Murakami EMPÚRIES
5	Sayonara Barcelona	J. Pijoan PROA
6	El Quart Reich	F. Miralles EDICIONS 62

No-ficció

1	Relacions particulars	J.M. Espinàs LA CAMPANA
2	Catalunya sota Espanya	A. López Tena LA MAGRANA / DÈRIA
3	Entre una Espanya i l'altra	J.A. Duran i Lleida COLUMNNA
4	Gomorra	R. Saviano EMPÚRIES
5	El preu de ser catalans	P. Gabancho METEORA
6	La idea d'Europa	G. Steiner ARCÀDIA

Dispersar el poder

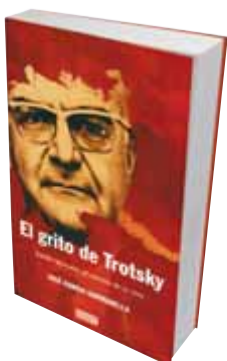
Raúl Zibechi
Virus Editorial
Barcelona, 2007



Raúl Zibechi és periodista i escriu per al setmanari uruguaià *Brecha*, el diari mexicà *La Jornada* i la revista italiana *Carta*. Ha publicat *Genealogia de la revuelta* (2003), sobre les lluites argentines de l'última dècada i que va rebre el premi Prensa Latina, *La mirada horizontal. Movimientos sociales y emancipación* (1999) i *Los arroyos cuando bajan. Los desafíos del zapatismo* (1995). A *Dispersar el poder. Los movimientos como poderes antiestatales*, Zibechi ens ofereix un assaig amb uns capítols ben definits: *La comunidad como máquina social, La ciudad autoconstruida: dispersión y diferenciación, Cotidianidad e insurrección: órganos indivisos, Poderes estatales y no estatales: difícil convivencia, Justicia comunitaria y justicia alterna i ¿Hacia un 'Estado' aymara?*

El grito de Trotsky

José Ramón Garmabella
Debate
Barcelona, 2007



José Ramón Garmabella (1945) és un periodista i escriptor mexicà fundador del programa informatiu *24 horas*. El 2000 va rebre el Premi Nacional de Periodismo. En el seu vessant d'assagista i biògraf ha publicat tres llibres abans d'aquest: *Pasionaria* (1977), *Reportero de policía* (1982) i *Pedro Vargas* (1985). Aquest retrat de Ramon Mercader, el barceloní combatent a la Guerra Civil que va assassinar Trotsky seguint les ordres de Stalin, és molt ric en documentació inèdita; un llibre exhaustiu i minuciós. Trotsky va ser company de Lenin durant la Revolució d'Octubre i una de les figures més respectades del comunisme internacional, però era una peça incòmoda en el projecte de Stalin. L'execució va tenir lloc a Mèxic, a milers de quilòmetres del Kremlin.

scultura@avui.cat